



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

BESLUT
2010-09-30
Meddelat i Karlstad

Mål nr
6239-10
Domarenhet 8

SÖKANDE

Däckson i Karlskoga AB, 556701-0490
Maskinvägen 2
691 37 Karlskoga

MOTPART

Karlstads kommun
Upphandlingsenheten
651 84 Karlstad

SAKEN

Offentlig upphandling; nu fråga om interimistiskt beslut

2010-10-01	
Art	
Dnr	
Doss	Arbbl

BESLUT

Förvaltningsrätten förordnar att Karlstads kommuns inledda direktupphandling rörande "Däck och däckservice" (dnr 9528-10) får fullföljas såvitt avser ett belopp om högst 250 000 kr. I övrigt ska förvaltningsrättens tidigare beslut om verkställighetsförbud den 29 september 2010 fortfarande gälla.

Beslutet den 29 september 2010 upphävs beträffande anstånd till kommunen med att svara.

Detta beslut (beslutet 30 september 2010) gäller till dess målet avgörs slutligt, om beslutet inte dessförinnan ändras eller upphävs av förvaltningsrätten eller överinstans.

Dok.Id 16764

Postadress Box 568 651 12 Karlstad	Besöksadress Rådhuset, Stora torget	Telefon 054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	Telefax 054-14 85 30	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	--	---	--------------------------------	---

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Karlstads kommun (kommunen) har inlett en upphandling avseende "Däck och däckservice" avseende leverans av varor och tjänster för däck i Karlstad kommun. Förvaltningsrätten beslöt i dom den 11 augusti 2010 att upphandlingen skulle göras om på grund av vissa angivna brister. Förvaltningsrättens beslut har överklagats, och målet ligger nu hos kammarrätten i Göteborg (mål 4431-10) där prövningstillstånd meddelats.

Kommunen har med hänvisning till överprövningen i domstol inlett direktupphandling av däck och däckservice under en avtalstid om tre månader, med möjlighet till förlängning, tills ärendet är avslutat eller att ny upphandling är avslutad.

I ansökan hos förvaltningsrätten begär Däckson i Karlskoga AB (Däckson) överprövning av sistnämnda upphandling och yrkar i första hand att upphandlingen inte får genomföras som en direktupphandling och i andra hand att upphandlingen inte får genomföras utan att Däckson i Karlskoga AB inbjuds att lämna anbud. Däckson i Karlskoga AB yrkar vidare att förvaltningsrätten interimistiskt ska beslut att upphandlingen inte får avslutas innan målet om överprövning har avgjorts.

Förvaltningsrätten beslöt den 16 september 2010 att direktupphandlingen inte får avslutas. Beslutet gällde dock endast t.o.m. 30 september 2010, med hänsyn till upphandlingens speciella karaktär och då kommunen borde ges tillfälle att yttra sig innan rätten slutligt tog ställning i inhibitionsfrågan.

I beslut den 29 september 2010 beslöt förvaltningsrätten om fortsatt verkställighetsförbud (samt anstånd till kommunen att yttra sig), intill dess målet avgörs slutligt, om inte beslutet dessförinnan ändras eller upphävs av förvaltningsrätten eller överinstans. Förvaltningsrätten utgick därvid från

att kommunen inte yttrat sig inom utsatt tid. Kommunen hade emellertid yttrat sig, men på grund av interna omständigheter inom förvaltningsrätten kom detta yttrande inte fram till ansvarig handläggare och domare innan beslutet var fattat.

Kommunen har nu begärt att förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet och i sak hänvisat till nyssnämnda yttrande, vari anförts bl.a. följande.

Kommunens förevarande avtal på området är endast giltigt t.o.m. 30 september 2010. Överprövningsprocessen (målet i kammarrätten) kommer uppskattningsvis att ta minst ett par månader. Även om kommunen valt att rätta sig efter förvaltningsrättens dom hade man varit avtalslös efter 30 september 2010 eftersom en upphandling av nu aktuellt slag tar minst sex månader att genomföra. Att förlänga med tidigare leverantör, som Däckson ansett, är måhända sedvanligt med saknar stöd i LOU.

Ett verkställighetsförbud kommer att få till följd att kommunen är förhindrad att köpa vinterdäck till de fordon som behöver det. Uppskattningsvis 25 % av kommunens fordon (75 fordon) kommer i förekommande fall inte att kunna användas. Det kommer att få till följd att kommunen inte kommer att kunna utföra lagstadgade skyldigheter såsom hemtjänst i den utsträckning som är erforderligt. Bara det akuta behovet av att köpa däck och service medför att det förelegat synnerliga skäl för direktupphandling.

Däckson har anført bl.a. följande.

Enligt LOU får direktupphandling ske om det totala värdet av upphandlingen inte överstiger 15 % av tröskelvärdet vilket motsvarar ungefär 287 000 kronor. Enligt uppgift uppgår värdet av upphandlingen till cirka 1,5 mkr per helår. Det genomsnittliga värdet per månad uppgår därmed till cirka 125 000 kronor. Gränsen för direktupphandling 15 % av tröskelvärdet 287 000 kronor överskrids därmed så snart som avtalstiden överstiger två månader.

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudet ska omfatta ”en avtalstid på tre månader med möjlighet till förlängning tills ärendet är avslutat eller att en ny upphandling är avslutad”.

Kommunen är nödgad att rent faktiskt göra inköp av däck och däckservice till dess förfarandet med den ordinarie upphandlingen är avslutat. Detta kan komma att ta lång tid. Det är oacceptabelt att hantera detta behov genom en direktupphandling som kan komma att omfatta en mycket lång avtalstid och till ett mycket högt värde. Långt lämpligare hade varit att göra en direktupphandling som avsåg en fixerad kortare avtalstid riktad mot de leverantörer som lämnat anbud i den ordinarie upphandlingen.

Då kommunen för tiden 1 januari – 30 september 2010 löst sitt behov genom avtal med den tidigare avtalsleverantören Däckmäster AB kan man fråga sig om det över huvud taget finns behov av direktupphandling ens under en kortare avtalsperiod. Istället borde kommunen inleda en upphandling med öppet förfarande som gäller för tiden fram tills förfarandet med den ordinarie upphandlingen är avslutat.

SKÄL

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen om offentlig upphandling (2007:1091; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten enligt 16 kap 5 § besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. I fall då s.k. avtalsspärr inte gäller får rätten vidare enligt 16 kap 4 § besluta att den upphandlande myndigheten inte får ingå avtal innan något annat har bestämts (s.k. inhibition). Rätten får avstå från att fatta sådana interimistiska beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

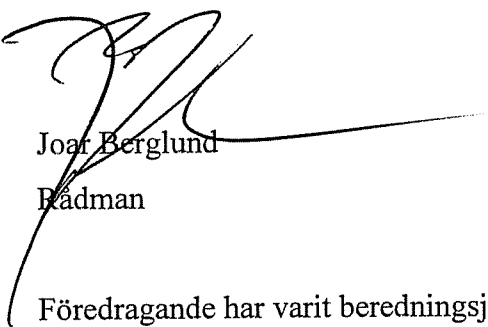
Däckson har begärt att få yttra sig över kommunens kommande yttrande innan förvaltningsrätten fattar eventuellt beslut att upphäva det interimistiska beslutet. Med hänsyn till den snabbhet som måste iakttas när det gäller interimistiska beslut kan man enligt förvaltningsrättens mening inte alltid ha en fullständig skriftväxling mellan parterna innan beslut fattas. I detta fall får vidare skriftväxling ske efter detta beslut.

Parterna har i sin argumentering utgått från reglerna i 15 kap LOU (upphandlingar som inte omfattas av EU:s direktiv på området). Direktupphandling får enligt 3 § detta kapitel användas bl.a. om kontraktets värde uppgår till högst 15 % av visst angivet tröskelvärde eller om det finns synnerliga skäl.

Vad kommunen anfört talar för att det finns godtagbara skäl för en upphandling i avvaktan på slutligt avgörande i domstol, vilket Däckson också vitsordar. Huruvida det möjligen funnits andra och bättre möjligheter att möta detta behov finner förvaltningsrätten svårbedömt, och får lämnas åt sidan vid denna interimistiska prövning. Upphandlingen bör dock av hänsyn till Däcksons intressen begränsas. Vid en avvägning av parternas motstående intressen anser förvaltningsrätten att det är tillräckligt att kommunen ges möjlighet att göra en upphandling om 250 000 kr för att klara de mest akuta behoven av bl.a. vinterdäck.

Eftersom kommunen yttrat sig kan det anstånd som beslöts den 29 september 2010 upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR , se bilaga (DV 3109/1B)



Joar Berglund
Rådman

Föredragande har varit beredningsjuristen Josephine Wilson



HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.